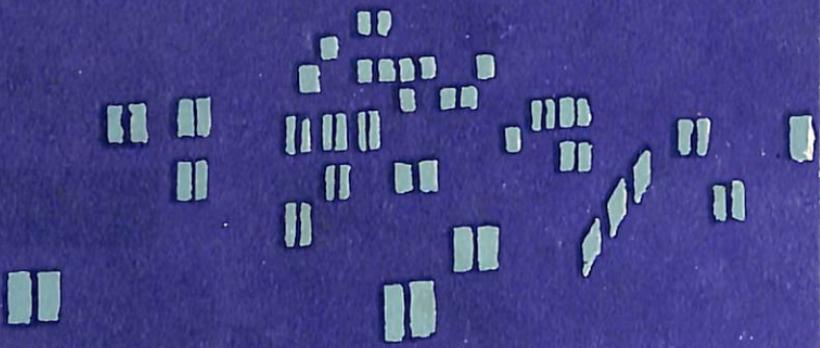

8.SH-32

GJERGJ VLASHI

V 29

MUZIKË NATE

T R E G I M E

891.P83-32

V 79

GJERGJ VLASHI

S

MUZIKË NATE

- TREGIME -

~~51067~~

POLITEKA E SHTETIT
GJAKARTA
3318

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHERI»

ATË NATË BRODHA RRUGËVE

C'dreq nate të Vtitit të ri kam kaluar vitin që shkoi. Nuk do ta harroj kurrë. Të gjithë këtë festë e kalojnë të gëzuar, kurse unë... Për këtë nuk qe fajtor njeri. Vetë e bëra, vetë e pësova.

Ja, ç'më ndodhi.

Me tridhjetë e një dhjetor u ktheva nga udhëtimi pasdite. Lashë maqinën në park, ndenja ca me shokët dhe xha Rakon në klub duke i uruar plakut para kohe Vtin e ri, se ai atë natë ishte roje, pastaj u ndamë. Kalova nëpër rrugët e qytetit të mbushura me turma njerëzish si asnjëherë tjetër. Dyqanet ishin plot me blerës, sa nuk kishe ku të hidhje kokrrën e mollës. Rrugës nxitën njerëz me pakon ndër duar, me çanta e rrjeta të mbushura kapicë, që i thërrisin njerëzi tjetrit:

— Gëzuar Vtin e ri!

Këtë urim e gjeje të shkruar nëpër mure, në pullazin e komitetit ekzekutiv, në vitrinat e të gjitha dyqaneve:

— Gëzuar!

Më të gëzuar nga të gjithë ishin fëmijët, që capiteshin me pakot e lodrave ndër duar. Disa që

nuk duronin dot, i kishin hapur pakot dhe donin t'i shikonin. Ndonjëri shtynte në trotuar maqinën, lokomotivën apo rrulin që shtron rrugët. Duke shikuar anash, nuk vura re dhe i shtypa maqinën një fëmije. Ajo ishte një skodë e vogël jeshile, që unë, shoferi i skodës së madhe, ja shkela me këmbë. Fëmija, që mund të ishte nga gjashtë vjeç, zuri të qajë. E ëma u mundua ta largojë. Po dëgjonte ai. M'u avit dhe m'u shkreh.

— Dua kamionin!

— Më fal, mor djalë, por nuk e pashë.

— Dua kamionin. Ti ma prishe, dhe tani më jep kamionin tënd!

— Ai është shumë i madh, — i thashë unë dhe zura të qesh.

Ai u nxeh dhe sytë i shkëlqyen nga lotët. E ëma e tërhiqte, po ai nuk shkulej. E mora pér dorë dhe hymë bashkë në një dyqan, Aty i bleva një lodër tjetër, se maqina nuk kishte. Kur u ndamë, i tregova se isha shofer dhe i dhashë fjalën se do ta hypja në kamionin tim të madh.

Fëmija u largua i gjëzuar dhe atë natë ndoshta ka ëndërruar udhëtimin me kamionin e një xhaxhi, të cilit nuk ja dinte as emrin.

Porsa hyra në shtëpi, vura re se çdo gjë ishte gati dhe të gjithë më pritën me thirrje të gjëzuarë e përqafime. Katër vajzat e mia ishin të veshura me fustanet e reja dhe rrinin si të ngrira, duke patur kujdes që mos t'i ndynin apo t'i rrudhnnin. Vetëm Benin e pashë që rrinte i ngrysur. Ai kishte filluar ta donte shumë gjelin e detit që kisha blerë para tri javësh dhe, atë ditë, kur e kishin therur dhe e kishin çuar në furre, ishte dëshpëruar shu-

më. Sytë e tij ishin të skuqur nga lotët. Gruaja më tha se Beni atë natë ishte betuar që mos ta fuste në gojë mishin e gjelit të detit. E mora në krah dhe zura t'i tregoja për udhëtimin e asaj dite. Ai u qetësua, megjithatë prapë u betua se mishin e gjelit të detit atë natë nuk do ta fuste në gojë.

— Ende nuk ka ardhur Rifati? — e pyeta gruan.

— Jo, por nuk do të vonohet.

U lava dhe vesha këmishën e pastër. Pastaj shkova u shtriva në divan. Isha i lodhur. Atë ditë kisha udhëtar shtatë orë. Mbylla sytë, duke shijuar qetësinë e shtëpisë dhe atë atmosferë festë që ndjehej kudo. Jashtë dritareve, nëpër shkallët e pallatit dëgjohej zhurmë, thirrje, zëra të gëzuar dhe herë pas here urimi:

— Gëzuar Vitin e ri!

Pas pak fishkëlleu lokomotiva dhe në stacion erdhi treni i fundit. Zura të dremisja. Mendoja për djalin, të cilit pa dashje i shtypa maqinën e vogël. Përfytyroja udhëtarët e trenit të fundit: nëpunës, studentë, ushtarë, që me pako e valixhe ndër duar nxitonin nëpër rrugë për ta festuar Vitin e ri në shtëpi. M'u kujtua xha Rakua, që atë natë ishte roje atje në hyrje të parkut.

Më zgjoi trokitja e derës. U ngrita. Salloni u mbush me zëra. Kishte ardhur Rifati me gruan dhe me vajzën e madhe. Ai punon si kryeinfermier në spitalin e qytetit, kurse e shoqja është mësuesse. Pse ta fsheh, nuk e kam shumë për zemër atë njeri, po është vëllai i gruas dhe duhet ta duroj, të rri me të e madje edhe të pi e të qesh. Është njeri pa lezet, i shpëlarë dhe egoist. Mjafton të jetë mirë ai dhe familja e tij. Për të tjerët nuk

bëhet fare merak. E kam vënë re disa herë këtë. Ja kam thënë edhe gruas, megjithëse ajo nuk e pranon.

Pasi biseduam ca pér gjëra të përgjithshme, zumë vend rrreth tryezës që ishte shtruar në mes të dhomës.

— A fillojmë? — thashë unë.

— Unë nuk kam asnje kundërshtim, — u pér gjegj gruaja e Rifatit duke rregulluar flokët që, siç duket, atë natë i kishte bërë permanent.

— Kur nuk ka kundërshtim gruaja, as unë nuk kam, — tha Rifati. — Tani duhet të jemi dakord me gruan se është emancipimi, — shtoi duke qeshur. Në dhomë u dëgjua vetëm zëri i tij. Të tjerët sa bënë buzën në gaz, sa pér njerëzillëk. Rifati e ka këtë të mirë, qesh vetë me shakatë që thotë.

Filluam të pimë. Të gjithë ishim të gëzuar. Biseda u gjallërua. Luljeta, vajza ime e vogël, zuri të recitojë vjershat që kishte mësuar në kopësht. Ngatërronte ndonjë fjalë, disa nuk i shqiptonte mirë dhe ne shkuleshim së qeshuri. Edhe Beni qeshi vetëm nja dy herë por vetëm një çast, se pastaj i kujtohej gjeli i detit dhe ngrysej në fytyrë. Dy vajzat e mia të mëdhaja bashkë me vajzën e Rifatit shikonin njëra-tjetërën dhe s'e përmbanin gazin. Sabajeti, gruaja ime, shkonte e vinte nga kuzhina në dhomën ku qemë shtruar.

Nga ora dhjetë e gjysmë (besoj se aq duhej të ketë qenë) trokiti dera. Kush mund të ishte në atë kohë. E hapi Sabajeti dhe pas pak në dhomë hyri Sotiri, një shofer i parkut tonë, i cili e ka shtëpi-në përballë meje, në anën tjetër të rrugës.

— Urdhëro, Sotir, — i thirra i gëzuar. Por, menjëherë vura re se ai nuk kishte ardhur pér

vizitë. Qëndroi më këmbë, i veshur me xhupin e tij që përdor kur udhëton dhe më tha:

— Erdha të të marr ty, Vehab. Tani më thanë se duhet të shkojmë në park. Më porositën të të njoftoj edhe ty.

Në dhomë u bë qetësi. Shikova Sotirin, se pan-deha që ai tallej. Sabajeti rrinte mbështetur në derën e kuzhinës. Rifati mbushi një gotë dhe ja zgjati Sotirit.

— Pije një herë këtë gotë, or shok, pa puna aty është, se nuk ka këmbë që të ikë — dhe prapë qeshi. Asnjëri nuk iu përgjegj. Sotiri bëri sikur nuk e dëgjoi dhe më tha:

— Duhet dërguar qymyrguri në minierën e malësisë. Duhet dërguar urgjentisht, përndryshe mund të shuhet furra e shkrirjes. Nga parku ynë duhet të shkojnë pesëmbëdhjetë kamiona.

— Kur duhet të nisemi? — e pyeta unë.

— Që tani.

Rifati ngriti edhe një herë gotën, pastaj fshiu buzët e trasha me pëllëmbën e dorës dhe, duke ngulur pirunin në pjatën e mezeve, tha:

— Ku e paskan gjetur sonte, pikërisht natën e Vtitit të ri!

Pse ta fsheh, sikur nuk më erdhi mirë për atë detyrë të papritur. Gjithë vitin kisha punuar me mish e me shpirt, ditë e natë mbi timon, kisha kryer të gjitha detyrat që më ishin ngarkuar, sado të rënda që kishin qenë. Po edhe natën e Vtitit të ri...

Sotiri e kuptoi se unë po lëkundesha, dhe më tha:

— Është e rëndë të lësh shtëpinë dhe mos ta

festosh Vitin e ri. Po ta përsëris: është një rast i jashtëzakonshiëm. Oxhaku i minierës ka rrezik të shuhet. Rruja ka qenë e zënë nga bora, dhe atyre u janë mbaruar rezervat. Sot njoftuan se rruga u hap, prandaj duhet dërguar menjëherë qymyri.

Unë prapë nuk fola. Po mendoja. Nuk vendosja dot. Desha të ngrihesha, po nuk luajta nga vendi. Pastaj ai i mallëkuari Rifat përsëri zuri të flasë:

— Hajt, mor Vehab vëllai, mos u bëj merak dhe mos hyr në të thella. Parku ka plot shofera të tjerë. Nuk është e domosdoshme të shkosh ti pikërisht. Ky shoku t'u thotë që ti nuk ishe në shtëpi, se e festoje Vitin e ri te kunati dhe pikë. Hajt, ngrije gotën dhe mos e vrit mendjen! Gëzuar!

Mori gotën dhe i ra gotës sime. E ngrita dhe e piva me fund.

— Merr meze, — tha Rifati i kënaqur.

Nuk i vura veshin. Shikoja përpëra meje dhe nuk vendosja dot. Se ç'dreqin pata në ato çaste as tani nuk jam në gjendje ta them. Por sidoqoftë atë kohë më erdhi mirë të rrija aty rreth tryezës së mbushur plot, pranë zjarrit që bubullonte gëzueshëm, bashkë me gruan e fëmijët e mi. Them një herë se ashtu qe vërtet, mirëpo shpesh mjaf-ton një çast, vetëm një çast...

Sotiri e kuptoi se unë nuk isha i gatshëm për atë detyrë, prandaj e preu shkurt:

— Hë, do të vish apo jo?

Prapë ndërhyri ai dreq Rifati. I tha Sotirit:

— Mor shok, disa gjëra kuptohen pa shumë fjalë. Më duket se Vehabi ta dha përgjegjen.

Prapë ngriti gotën duke e përplasur me timen. Unë nuk e ngava me dorë. Shikova Saba-

jetin. Ajo rrinte gjithnjë mbështetur tek dera e kuzhinës dhe më shikonte me sytë e saj të mirë. Edhe vajzat e mia më shikonin. Edhe Beni.

Nuk e di sa zgjati ajo heshtje. Besoj një çast, vetëm një çast, por ai çast...

Sotiri nuk e zgjati. U kthyte nga erdhi dhe, pasi tha një «natën e mirë» nëpër dhëmbë, doli nga dhoma. Asnjëri nuk foli. Dëgjuam hapat e tij tek zbriste shkallët, pastaj u bë qetësi.

Zumë prapë të hamë e të pimë duke u përpjekur ta gjallërojmë mbrëmjen por ishte e kotë, diçka ishte prishur, diçka ishte thyer tek të gjithë, me përjashtim të Rifatit. Të gjithë e ndjenim këtë, sidomos unë. Disa herë u mata të ngrihem, të ndjek Sotirin, t'i them se ai qe vetëm një çast, por prapë nuk lëviza nga vendi. Shikoja herë pas here orën pa ditur përsë. E kisha mendjen tek shokët. Tani ata me siguri ishin mbledhur, kishin ndezur maqinat dhe pasi t'i kishin ngarkuar, do të niseshin për në minierën në malësi, që oxhaku i saj mos të shuhej.

Sabajeti e kuptoi përpara të gjithëve brenëgën time. Duke sjellë një pjatë me fruta, m'u avit e më tha ngadalë:

— Je mërzitur?

Tunda kokën duke u përpjekur të vë buzën në gaz. Ajo është e para që e kupton kur jam i mërzitur, kur puna më ka shkuar mbarë ose kur jam zënë me ndonjërin.

Duke më parë ashtu edhe fëmijët e mi u bënë të heshtur. Vajzat nuk qeshnin më me njëratjetrën. Benin po e zinte gjumi. Vetëm Rifati me të shoqen nuk e kishin prishur fare terezinë.

— Ç'ke, mor Vehab, që rri sikur të janë mby-

tur gjemitetë? Ti je shofer dhe nuk ke punë me gjemitetë — tha, dhe qeshi për shakanë që bëri. — Hajde, ngrije gotën, se gjysma e mijës pesëqinë është. Mos u mendo shumë, se do plakesh para kohe.

U ngrita nga tryeza dhe shkova në dritare. Jashtë në rrugë rrallë kalonte ndonjë njeri. Të gjitha dritat e shtëpive ishin të ndezura dhe nga do dëgjohej muzikë dhe zëra. Nata ishte e kthjetëllët por e ftohtë. Qielli pa asnjë re. Vetëm bri i hënës ndriçonte i mërzitur e i vëtmuar në hapësirë. Shikova apartamentin e Sotirit. Edhe ai ishte i ndriçuar. Pas xhamit m'u duk se pashë disa hije që lëviznin nëpër dhomë.

— Dërgoi fëmijët të flenë, — i thashë gruas pa kthyer kokën.

— Duam të rrijmë derisa të vijë Viti i ri, — kundërshtuan ata.

— Unë kam fjetur në drekë. Do të rrij se nuk kam gjumë, — shtoi Beni me zërin e tij të përgjumur.

Nuk fola më. Edhe ato fjalë kot i thashë. Nuk kishte asnjë rëndësi për mua a shkonin apo nuk shkonin fëmijët për të fjetur. Nuk kishte rëndësi asgjë, as festa e Vtit të ri. Më pllakosi një mërzi, që nuk di si ta them. As shtëpia nuk më nxinte më.

Papritmas u ktheva dhe dola në korridor. E ndjeja se të gjithë po më shikonin. Punë e mëdhe. Vesha pallton dhe mbështolla shallin e lesh-të rrëth qafës.

— Po shkoj në park, — thashë duke rrasur kasketën mbi ballë.